

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

на проф. д.п.н. Добринка Лукова Тодорина

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР по професионалното направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика) , обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ. бр. 52 от 02.07.2019 г.

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от единствения участник в конкурса доц. д-р Пелагия Михайлова Терзийска, която е изпълнила минималните национални изисквания относно готовността ѝ за заемане на академичната длъжност „професор“.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Обобщени количествени и качествени данни за научноизследователската и педагогическата дейност на кандидата.

Единствен кандидат по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград е **доц. д-р Пелагия Терзийска, която има общо 62 публикации** след придобиване на академичната длъжност „доцент“. По обявения конкурс публикациите са разпределени от автора, както следва: 1). монографии, книги, учебници или части от учебници: а) самостоятелни монографии – 8 броя; б). самостоятелни студии в колективни монографии и

книги – 6 броя; 2). публикации в научни списания – 21 броя; 3). статии и доклади в сборници, международни конференции 25 броя; 4). други публикации – 2 броя.

Авторката е представила **данни за 97 броя цитирания** в редица публикации, представени диференцирано: а). цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (13 публикации на доц. Терзийска – цитирани общо от 17 автори) от които 1 цитат в издание на SCOPUS и няколко в Web of Science; б). цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (25 публикации на автора, повечето от които вече са посочени към раздел а) , цитирани от общо 76 автори, което е показателно за популярността на доц. Терзийска); в). цитирания или рецензии в нереперирани списания с научно рецензиране (4 публикации на Терзийска, цитирани от 4 автори).

Под ръководството на доц. д-р Пелагия Терзийска са **защитили 4 докторанти**, от които 2 чуждестранни от Гърция. В момента ръководи още 2 докторанти (1 чуждестранен). Ръководи над 200 дипломанти от специалностите във Факултета по педагогика.

От представената автобиография става ясно, че доц. д-р Пелагия Терзийска има активно и компетентно участие като ръководител или като член на екип в **17 научноизследователски проекта (4 международни, 7 национални и 6 университетски).**

Членува в редица организации и комисии у нас и в чужбина, председател е на Национален браншови синдикат на ВОН – КНСБ, ЮЗУ, член е на редколегии. Участвала е 32 пъти като рецензент или автор на становища на монографии, научни книги, дисертационни трудове и научни трудове за придобиване на академични длъжности и научни степени.

Участва в 15 научни конференции – международни, национални и университетски.

Преподавателската дейност на доц. д-р Пелагия Терзийска е на високо професионално равнище и включва разработването и провеждането на редица лекционни курсове в бакалавърски, магистърски и докторски програми (на български и на английски език) в областта на специалната педагогика. Има авторитет сред колегите си преподаватели и студентите.

Притежава 5 сертификата за активно участие в различни квалификационни курсове, обучения, конференции и научни проекти. Участва в телевизионни и радиопредавания, дава интервюта за вестници, списания, провежда обучение в центрове за деца и за възрастни в Гърция по проблемите на специалната педагогика.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

От представените доказателствен материал, резюмета на научните и трудове и самооценката на автора за собствените научни приноси е пределно ясно, че разработената научна продукция от доц. д-р Пелагия Терзийска се характеризира с **актуалност и значимост, иновативност и приложимост в националното образователно пространство в областта на специалната педагогика** и по-конкретно относно идентификацията, възпитанието, обучението и развитието на децата със специални образователни потребности. Видно е, че представените публикации са достатъчно на брой, напълно съответстват на проблематиката на обявения конкурс и доказват възможностите на автора за творчески търсения и оптимални практически решения. Множеството цитирания са много добър атестат за значимостта, ефективността и приложимостта на творческата продукция на автора в публикациите и дейностите на колеги преподаватели, учители и докторанти по специална педагогика. Най-

открояващи и значими според мен са следните **научни резултати и приноси** на кандидата:

1. Осъществена е методологическа, теоретична и практико-приложна интерпретация на интегрираното, включващото и на приобщаващото образование на децата със специални образователни потребности.
2. Анализирани са съвременните измерения на специалното образование в Република България и други европейски страни с акцент върху специфичната терминология и конкретните дейности.
3. Обогатена е теорията за артпедагогиката, арттерапията и артдейностите – техните концептуални основания и иновативни възможности за ефективна корекционно-педагогическа работа за развитието и социализирането на децата със СОП.
4. Усъвършенствани са дидактико-методическите аспекти при обучението и развитието на учениците с умствена изостаналост, с акцент върху ролята на играта, междупредметните връзки, специфичната подкрепяща среда и нетрадиционните артдейности, както и ролята на връзката със семействата на тези деца.
5. Обогатени са възможностите за екологично и здравно възпитание на децата със СОП в рамките на обучението по роден край, околна среда, човекът и природата, човекът и обществото.
6. Анализирани са проблемите на състоянието и професионалната подготовка на студентите със СОП, спецификата на образователната среда, в която се обучават, добрите практики и стратегии, повишаване качеството на тяхната подготовка и развитие.
7. Представени са оптималните възможности за повишаване професионалната квалификация на педагогическите специалисти – ресурсните учители и учителите от масовото училище, с акцент върху приобщаващото образование, ролята на деонтологията и на хуманистичния подход.

8. Научните постижения на кандидата за „професор“ са подплатени с проведени лично от автора експериментална дейност, тренинги, обучения и проекти, което осигурява тясна връзка между теорията и практиката на изследваните проблеми и повишава тяхната ефективност.

III. Критични бележки и препоръки

Да се обърне внимание върху разграничаването на понятията процес на обучение (обучение) и учебен процес.

IV. Заключение

На основата на ясно откритите значими приноси моменти в научноизследователската и преподавателската дейност на доц. д-р Пелагия Михайлова Терзийска и високото качество на нейната творческа продукция, **давам с убеденост положително мнение за заемането от нея на академичната длъжност „професор“** по професионалното направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика) за нуждите на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Дата

14.10.2019 г.

Член на журито:

проф. д.п.н. Добринка Тодорина

(Подпис)

OPINION

Prof. Dobrinka Lukova Todorina D Sc

member of scientific jury in competition for occupation of the academic position PROFESSOR in the professional field 1.2. Pedagogy (Special Pedagogy), announced by SWU "Neofit Rilski" in the State Gazette. pcs. 52 of 02/07/2019

Subject: Scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production, presented by the only participant in the competition Assoc. Prof. Dr. Pelagia Mihailova Terziyska, who fulfilled the minimum national requirements regarding her readiness for the academic position of "Professor".

I. Summary data on the applicant's scientific production and activities

Quantitative and qualitative data on the applicant's research and pedagogical activity are summarized.

The only candidate in the competition for the occupation of the academic position of "Professor" at Southwestern University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad is **Assoc. Prof. Pelagia Terziyska, who has a total of 62 publications** after acquiring the academic position "Associate Professor". For the announced competition the publications are distributed by the author as follows: 1). monographs, books, textbooks or parts of textbooks: a) independent monographs - 8 pieces; b). individual studies in collective monographs and books - 6; 2). publications in scientific journals - 21; 3). compilation papers and reports, international conferences 25; 4). other publications - 2 items.

The author provided **data on 97 citations** in a number of publications, presented differently: a). citations in scientific publications, abstracted and indexed in world-famous databases of scientific information or in monographs and collective volumes (13 publications by Assoc. Prof. Terziyska - cited in total by 17 authors), 1 of which is cited in SCOPUS and several in Web of Science; b).

citations in monographs and collective volumes with scientific review (25 publications of the author, most of which are already mentioned in section a), quoted by a total of 76 authors, which is indicative of the popularity of Assoc. Prof. Terziyska); in). citations or reviews in non-refereed scientific peer-reviewed journals (4 publications by Terziyska, cited by 4 authors).

Under the guidance of Assoc. Prof. Pelagia Terziyska, **4 PhD students were defended**, 2 of them are foreign from Greece. Currently he is supervising 2 more PhD students (1 foreign). He supervises over 200 graduates of the Faculty of Pedagogy.

From the submitted CV it is clear that Assoc. Prof. Pelagia Terziyska has an active and competent participation as a leader or as a team member in **17 research projects (4 international, 7 national and 6 university)**.

He is a member of a number of organizations and committees at home and abroad; he is the chairman of the National Branch Union of the UNSC - CITUB, SWU, and is a member of editorial boards. She has participated 32 times as a reviewer or author of monographs, scientific books, dissertations and research papers for the acquisition of academic positions and academic degrees.

He has participated in 15 scientific conferences - international, national and university.

The teaching activity of Assoc. Prof. Dr. Pelagia Terziyska is of a high professional level and involves the development and delivery of a number of lecture courses in bachelor, master and doctoral programs (in Bulgarian and English) in the field of special pedagogy. He has authority among his fellow faculty and students.

Holds 5 certificates for active participation in various qualification courses, trainings, conferences and scientific projects. Participates in television and radio

broadcasts, gives interviews for newspapers, magazines, conducts training in centers for children and adults in Greece on the problems of special pedagogy.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

From the presented evidence, abstracts of scientific and works and the author's self-assessment for his own scientific contributions, it is very clear that the developed scientific production by Assoc. Prof. Dr. Pelagia Terziyska is characterized by **relevance and relevance, innovativeness and applicability in the national educational space in the field special pedagogy**, and in particular on the identification, upbringing, training and development of children with special educational needs. It is evident that the submitted publications are sufficient in number, fully correspond to the problems of the announced competition and prove the author's abilities for creative searches and optimal practical solutions. The numerous citations are very good attestation for the importance, effectiveness and applicability of the author's creative output in the publications and activities of fellow teachers, teachers and doctoral students in special pedagogy. The most prominent and significant in my opinion are the following **scientific results and contributions of the applicant**:

1. A methodological, theoretical and practical-applied interpretation of the integrated, inclusive education of children with special educational needs has been implemented.
2. The contemporary dimensions of special education in the Republic of Bulgaria and other European countries are analyzed, with an emphasis on specific terminology and specific activities.
3. The theory of artpedagogy, art therapy and art activity is enriched - their conceptual bases and innovative opportunities for effective corrective-pedagogical work for the development and socialization of children with SEN.

4. The didactic and methodological aspects of the education and development of students with mental retardation are improved, with an emphasis on the role of play, cross-curricular relationships, the specific supportive environment and non-traditional art activities, as well as the role of connection with the families of these children.

5. The opportunities for environmental and health education of children with SEN are enriched within the framework of education in their native land, the surrounding world, man and nature, man and society.

6. The problems of the condition and vocational training of students with SEN, the specifics of the educational environment in which they study, the best practices and strategies, the improvement of the quality of their preparation and development are analyzed.

7. The optimal opportunities for raising the professional qualification of pedagogical specialists - resource teachers and mainstream school teachers, with emphasis on inclusive education, the role of deontology and the humanistic approach are presented.

8. The scientific achievements of the candidate for "professor" are backed up by experimental work, trainings, trainings and projects conducted by the author, which ensures a close connection between the theory and practice of the problems studied and increases their effectiveness.

III. Critical notes and recommendations

Attention should be drawn to the distinction between learning and learning.

IV. Conclusion

On the basis of the clearly identified significant contributing moments in the research and teaching activity of Assoc. Prof. Dr. Pelagia Mihailova Terziyska and the high quality of her creative output, **I give with conviction a positive**

opinion about her occupation in the academic position of "Professor" in the professional field 1.2. Pedagogy (Special pedagogy) for the needs of Southwestern University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

Date

10/14/2019

Jury Member:

Prof. Dobrinka Todorina D Sc.

(Signature)